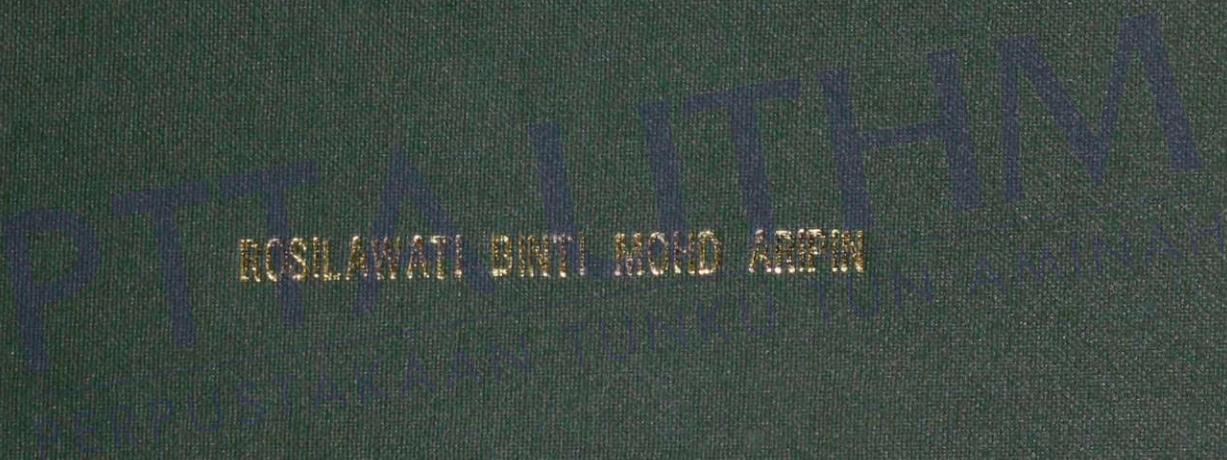

KECENDERUNGAN KERJAYA SEBAGAI USAHAWAN DI
KALANGAN PELAJAR BUMIPUTERA DI POLITEKNIK
SULTAN HAJI AHMAD SHAH, KUANTAN, PAHANG

KOLEJ UNIVERSITI TEKNOLOGI TUN HUSSEIN ONN

KOLEJ UNIVERSITI TEKNOLOGI
TUN HUSSEIN ONN

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS♦

JUDUL : KECENDERUNGAN KERJAYA SEBAGAI USAHAWAN DI KALANGAN
PELAJAR BUMIPUTERA DI POLITEKNIK SULTAN HAJI AHMAD SHAH,
KUANTAN, PAHANG

SESSI PENGAJIAN : 2002/2003

Saya ROSILAWATI BINTI MOHD ARIPIN (740803-13-5384)
(HURUF BESAR)

mengaku membenarkan tesis (PSM/Sarjana/Doktor Falsafah) ini disimpan di Perpustakaan Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn dengan syarat-syarat seperti berikut :-

1. Tesis adalah hak milik Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn.
2. Perpustakaan Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan tesis ini sebagai bahan pertukaran di antara institusi pengajian tinggi
4. **Sila tandakan (✓)

SULIT

(Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub di dalam AKTA RAHSIA RASMI 1972)

TERHAD

(Mengandungi maklumat TERHAD yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana penyelidikan dijalankan)

TIDAK TERHAD

Disahkan oleh :

A. Matori
(TANDATANGAN PENULIS)

J. L.
(TANDATANGAN PENYELIA)

Alamat Tetap : NO 70 JALAN 34 TAMAN TAS

25150 KUANTAN

EN.KAMARUDIN BIN KHALID

PAHANG

Tarikh : 25 SEPTEMBER 2002

Tarikh : 25 SEPTEMBER 2002

CATATAN

- * Potong yang tidak berkenaan
- ** Jika tesis ini SULIT atau TERHAD, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa/organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh tesis ini perlu dikelaskan sebagai SULIT atau TERHAD
- ♦ Tesis dimaksudkan sebagai tesis bagi Ijazah Doktor Falsafah dan Sarjana secara penyelidikan atau disertai bagi pengajian secara kerja kursus dan penyelidikan, atau Laporan Projek Sarjana Muda (PSM)

“ Saya akui bahawa saya telah membaca karya ini dan pada pandangan saya karya ini adalah memadai dari segi skop dan kualiti untuk tujuan penganugerahan ijazah Sarjana Pendidikan Teknik & Vokasional”.

PTTA UTHM
PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

Tandatangan

Nama Penyelia

Tarikh

.....
En. Kamarudin Bin Khalid

25 September 2002

**KECENDERUNGAN KERJAYA SEBAGAI USAHAWAN DI KALANGAN
PELAJAR BUMIPUTERA DI POLITEKNIK SULTAN HAJI AHMAD SHAH,
KUANTAN, PAHANG.**

ROSILAWATI BINTI MOHD ARIPIN

Projek Sarjana ini dikemukakan
sebagai memenuhi sebahagian daripada syarat
Penganugerahan Ijazah Sarjana Pendidikan Teknik Dan Vokasional

**Jabatan Pendidikan Teknik dan Vokasional
Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn**

25 SEPTEMBER, 2002

“ Saya akui karya ini adalah hasil kerja saya sendiri
kecuali nukilan dan ringkasan yang tiap-tiap satunya
telah saya jelaskan sumbernya ”.

PTTA UTHM
PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

Tandatangan :
Nama Penulis : Rosilawati binti Mohd Aripin
Tarikh : 25 September 2002

DEDIKASI

*Ucapan terima kasih yang tidak terhingga kepada suami tercinta : Abdullah Halim,
buah hati ummie : Muhammad Arif, ayahanda dan bonda yang dihormati: mak,
abah, ma, ayah serta adik-adik tersayang yang telah banyak menyumbang bakti
dalam memberi dorongan dan sokongan yang tidak berbelah bagi sepanjang
pengajian di KUiTTHO dan sepanjang pelaksanaan penulisan projek sarjana ini.

Salam sayang selalu. Semoga pengorbanan dan keikhlasan kalian akan mendapat
ganjaran daripada Allah s.w.t di dunia dan akhirat.*

PENGHARGAAN

“ Dengan nama Allah Yang Maha Pemurah lagi Maha Mengasihani”.

Alhamdulillah, bersyukur ke hadrat Allah s.w.t kerana dengan segala limpah kurnia dan rahmatNya, saya telah berjaya menghasilkan projek sarjana ini mengikut perancangan yang ditetapkan.

Sekalung penghargaan ikhlas ditujukan kepada Encik Kamarudin bin Khalid selaku penyelia projek sarjana di atas segala bimbingan, nasihat serta tunjuk ajar yang amat berguna sepanjang tempoh penulisan kajian kes ini.

Penghargaan juga ditujukan kepada pensyarah penilai, Tuan Haji Ali bin Suradin, pensyarah-pensyarah Sarjana Pendidikan Teknik Dan Vokasional serta pihak-pihak yang telah memberi sumbangan yang bermanfaat dari segi bimbingan dan tunjuk ajar sebelum ini.

Tidak lupa juga sekalung ucapan terima kasih kepada rakan-rakan yang telah memberi sokongan serta dorongan dan responden-responden yang terlibat dalam kajian ini. Adalah diharapkan semoga kajian ini dapat memberi manfaat dan kebaikan kepada semua pihak.

ABSTRAK

Usahawan memainkan peranan penting dalam pembangunan ekonomi sesebuah negara. Walau bagaimanapun, jika dilihat senario sekarang, masih ramai Bumiputera yang kurang berminat untuk menceburjidi bidang keusahawanan. Justeru itu, kajian ini bertujuan untuk menyelidik tentang tahap kecenderungan kerjaya sebagai usahawan di kalangan pelajar Bumiputera tahun akhir Diploma Akauntansi Politeknik Sultan Haji Ahmad Shah, Kuantan (POLISAS). Secara khususnya, kajian ini akan menyelidik sejauh mana cita-cita pelajar Bumiputera untuk menjadi seorang usahawan dipengaruhi oleh ciri-ciri peribadi pelajar, faktor keluarga, faktor pengajian, pengalaman kerja dan faktor persekitaran. Responden kajian terdiri daripada pelajar Bumiputera POLISAS iaitu seramai 51 orang. Data dikumpul menggunakan soal selidik dan dianalisis dengan menggunakan prosedur Ujian T, Crosstabs dan Korelasi Pearson melalui perisian SPSS (*Statistical Package For Social Sciences*). Dapatkan kajian menunjukkan hanya faktor persekitaran (iaitu faktor pihak yang paling mempengaruhi pelajar untuk bermula) yang dapat menarik minat pelajar untuk melibatkan diri dalam perniagaan. Faktor-faktor lain didapati kurang memberikan sumbangan dalam menarik minat pelajar untuk cenderung kepada bidang keusahawanan. Oleh itu, beberapa cadangan telah dibuat bagi menangani masalah ini agar kaum Bumiputera tidak jauh ketinggalan berbanding kaum lain dan seterusnya memenuhi hasrat kerajaan dalam merealisasikan matlamat Dasar Ekonomi Baru (DEB) yang masih belum dicapai sepenuhnya hingga ke hari ini.

ABSTRACT

Entrepreneurs play an important role in developing an economic nation. However, in today's scenario, there are still lots of "Bumiputera" who have little interest in entrepreneurship. This study is about the level of career interest as an entrepreneur among final year "Bumiputera" students in Diploma of Accountancy in Politeknik Sultan Haji Ahmad Shah (POLISAS), Kuantan. The study is to look at how far the ambition of "Bumiputera" students to be an entrepreneur is influenced by student's characteristic, family factor, study factor, work experience and environment factor. A sample of 51 "Bumiputera" students of POLISAS were involved in this research. The data was collected by using questionnaire and being analyzed using T-Test, Crosstabs and Pearson Correlation procedures through SPSS software (Statistical Package For Social Sciences). The results showed that environment factor (which is group of successful entrepreneur that influenced students' interest to start a business) has attracted student interest to be involved in entrepreneurship compared to another factors. Therefore several suggestions have been pointed out as approached solutions to solve these circumstances yet to narrow the existing socioeconomic gap between other ethnic groups who are actively involved in business field between Bumiputera and Non-Bumiputera and indirectly fulfills the government wills to achieve New Economic Policy goals.

KANDUNGAN

BAB	PERKARA	MUKA SURAT
	PENGESAHAN STATUS KAJIAN KES	i
	PENGESAHAN PENYELIA	ii
	HALAMAN JUDUL	iii
	HALAMAN PENGAKUAN	iv
	HALAMAN DEDIKASI	v
	HALAMAN PENGHARGAAN	vi
	ABSTRAK	vii
	ABSTRACT	xii
	HALAMAN KANDUNGAN	xv
	HALAMAN SENARAI JADUAL	
	HALAMAN SENARAI LAMPIRAN	

BAB I PENDAHULUAN

1

1.1	Pengenalan	1
1.2	Latar Belakang Masalah	3
1.3	Pernyataan Masalah	5
1.4	Batasan Kajian	10
1.5	Tujuan Kajian	10
1.6	Sebab-Sebab Kajian	11
1.7	Persoalan Kajian	11
1.8	Definisi Istilah	12

BAB II SOROTAN PENULISAN

14

2.1	Pengenalan	14
2.2	Kajian-Kajian Lepas	15
2.3	Rumusan	23

BAB III METODOLOGI KAJIAN

25

3.1	Pengenalan	25
3.2	Kajian Rintis	25
3.3	Sampel Kajian	26
3.4	Instrumen Kajian	27
3.5	Pengumpulan Dan Pengelolaan Data	27

PTIA UTHM
 PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

3.6	Kaedah Penyelidikan	28
3.7	Keadah Penganalisan	28
BAB IV ANALISIS DATA DAN DAPATAN		30
4.1	Pengenalan	30
4.2	Mengetahui Sejauh Mana Faktor Ciri-Ciri Peribadi Mempengaruhi Minat Pelajar Bumiputera Untuk Menceburi Bidang Keusahawanan	31
4.2.1	Perbezaan Ciri-Ciri Peribadi Berdasarkan Jantina Pelajar	32
4.2.2	Perbezaan Ciri-Ciri Peribadi Berdasarkan Umur Pelajar	32
4.2.3	Perbezaan Ciri-Ciri Peribadi Berdasarkan Bangsa Pelajar	33
4.2.4	Perbezaan Ciri-Ciri Peribadi Berdasarkan Agama Pelajar	34
4.3	Mengetahui Sejauh Mana Faktor Keluarga Mempengaruhi Minat Pelajar Bumiputera Untuk Menceburi Bidang Keusahawanan	36
4.3.1	Hubungan Antara Kedudukan Dalam Keluarga Dengan Kuasa	37
4.3.2	Hubungan Antara Pendapatan Bulanan Ibu Bapa Dengan Pemilihan Bidang Pengajian	40
4.3.3	Hubungan Antara Pendidikan Tertinggi Bapa Atau Penjaga Dengan Pemilihan Bidang Pengajian	41

4.3.4	Hubungan Antara Pendidikan Tertinggi Ibu Dengan Pemilihan Bidang Pengajian	43
4.3.5	Hubungan Antara Pekerjaan Utama Bapa/Penjaga Dengan Galakan Mengikuti Bidang Keusahawanan	45
4.3.6	Hubungan Antara Pekerjaan Utama Ibu Dengan Galakan Mengikuti Bidang Keusahawanan	47
4.4	Mengetahui Sejauh Mana Faktor Pengajian Mempengaruhi Minat Pelajar Bumiputera Untuk Menceburি Bidang Keusahawanan	49
4.4.1	Hubungan Antara Faktor Pengajian Dengan Keinginan Mempunyai Perniagaan Sendiri	50
4.5	Mengetahui Sejauh Mana Faktor Pengalaman Kerja Mempengaruhi Minat Pelajar Bumiputera Untuk Menceburی Bidang Keusahawanan	52
4.5.1	Hubungan Antara Faktor Pengalaman Kerja Dengan Keinginan Mempunyai Perniagaan Sendiri	52
4.6	Mengetahui Sejauh Mana Faktor Persekitaran Mempengaruhi Minat Pelajar Bumiputera Untuk Menceburی Bidang Keusahawanan	54
4.6.1	Hubungan Antara Faktor Pihak Yang Paling Mempengaruhi Pilihan Untuk Berniaga Dengan Keinginan Mempunyai Perniagaan Sendiri	55
4.6.2	Hubungan Antara Faktor Lokasi Tempat Tinggal Dengan Keinginan Mempunyai Perniagaan Sendiri	57

BAB V	KESIMPULAN DAN CADANGAN	60
--------------	--------------------------------	-----------

5.1	Pengenalan	60
5.2	Kesimpulan	61
5.3	Cadangan	68
5.4	Cadangan Kajian Lanjutan	75

RUJUKAN**LAMPIRAN**

SENARAI JADUAL

NO. JADUAL	TAJUK	MUKA SURAT
4.2.1	Jadual Ujian T Bagi Menganalisis Ciri-Ciri Peribadi Berdasarkan Jantina	32
4.2.2	Jadual Ujian T Bagi Menganalisis Ciri-Ciri Peribadi Berdasarkan Umur Pelajar	33
4.2.3	Jadual Ujian T Bagi Menganalisis Ciri-Ciri Peribadi Berdasarkan Bangsa Pelajar	33
4.2.4	Jadual Ujian T Bagi Menganalisis Ciri-Ciri Peribadi Berdasarkan Agama Pelajar	34
4.3	Klasifikasi Kekuatan Korelasi	37
4.3.1 (a)	Jadual <i>Crosstabulation</i> Bagi Hubungan Dalam Keluarga Dengan Kuasa	38
4.3.1 (b)	Jadual Korelasi Pearson	38
4.3.2 (a)	Jadual <i>Crosstabulation</i> Bagi Hubungan Pendapatan Bulanan Ibu Bapa Dengan Pemilihan Bidang Pengajian	40
4.3.2 (b)	Jadual Korelasi Pearson	40

NO. JADUAL	TAJUK	MUKA SURAT
4.3.3 (a)	Jadual <i>Crostabulation</i> Bagi Hubungan Pendidikan Tertinggi Bapa/Penjaga Dengan Pemilihan Bidang Pengajian	42
4.3.3 (b)	Jadual Korelasi Pearson	42
4.3.4 (a)	Jadual <i>Crostabulation</i> Bagi Pendidikan Tertinggi Ibu Dengan Pemilihan Bidang Pengajian	44
4.3.4 (b)	Jadual Korelasi Pearson	44
4.3.5 (a)	Jadual <i>Crostabulation</i> Bagi Pekerjaan Utama Bapa/ Penjaga Dengan Galakan Mengikuti Bidang Keusahawanan	45
4.3.5 (b)	Jadual Korelasi Pearson	46
4.4	Klasifikasi Kekuatan Korelasi	49
4.4.1	Jadual Korelasi Bagi Hubungan Antara Faktor Pengajian Dengan Keinginan Mempunyai Perniagaan Sendiri	50
4.5.1	Jadual Korelasi Bagi Hubungan Antara Faktor Pengalaman Kerja Dengan Keinginan Mempunyai Perniagaan Sendiri	52
4.6.1 (a)	Jadual Kekerapan Bagi Keinginan Mempunyai Perniagaan Sendiri	55
4.6.1 (b)	Jadual Kekerapan Bagi Pihak Yang Paling Mempengaruhi Pilihan Berniaga	55
4.6.1 (c)	Jadual Korelasi Hubungan Antara Faktor Pihak Yang Paling Mempengaruhi Pilihan Untuk Berniaga Dengan Keinginan Mempunyai Perniagaan Sendiri	56

NO. JADUAL	TAJUK	MUKA SURAT
------------	-------	------------

4.6.2 (a)	Jadual Kekerapan Bagi Keinginan Mempunyai Perniagaan Sendiri	57
4.6.2 (b)	Jadual Kekerapan Bagi Lokasi Tempat Tinggal	57
4.6.2 (c)	Jadual Korelasi Bagi Hubungan Antara Faktor Lokasi Tempat Tinggal Dengan Keinginan Mempunyai Perniagaan Sendiri	57

PTTA UTHM
 PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

SENARAI LAMPIRAN

LAMPIRAN

TAJUK

A

Borang Soal Selidik

B

Keputusan Alpha Cronbach - Kajian Rintis

PTTA UTHM
PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

BAB I

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Minat kerjaya ditakrifkan sebagai satu gagasan psikologikal yang berbeza-beza mengikut dorongan dan insentif tertentu selari dengan matlamat hidup seseorang. Secara mudah minat kerjaya boleh ditakrifkan sebagai minat individu terhadap jenis-jenis pekerjaan atau bidang-bidang pengajian tertentu. Menurut Dr. Sidek Mohd. Noah dalam artikelnya bertajuk “Kenalpasti Minat Kerjaya Remaja” telah mengutarakan pendapat seorang pakar kerjaya terkenal, John L.Holland yang telah mengkategorikan minat kerjaya kepada enam bidang utama iaitu Realistik, Investigatif, Artistik, Sosial, Keusahawanan dan Konvensional. Setiap satu bidang minat ini mempunyai ciri-ciri kelainan dan keunikan masing-masing (Dewan Kosmik, Oktober 2001).

Salah satu kategori minat kerjaya yang telah dinyatakan oleh John L.Holland adalah bidang keusahawanan. Bertepatan dengan ini, pengkaji ingin memfokuskan kepada kaum Bumiputera yang masih kurang dari segi berdikari untuk mengusahakan

perniagaan. Kebanyakan Bumiputera hanya mengharapkan kerja makan gaji dengan kerajaan, pihak swasta atau badan berkanun.

Senario ini berbeza jika dibandingkan dengan golongan bukan bumiputera khususnya kaum Cina yang lebih suka berusaha sendiri dengan menjalankan perniagaan. Sebenarnya melalui perniagaan seseorang itu boleh mendapatkan keuntungan yang lumayan berbanding dengan bekerja makan gaji walaupun terdapat risiko yang mungkin berlaku.

Jika dilihat daripada perspektif Islam, kekuatan umat Islam dilihat dalam ekonomi terutama perniagaan. Hadis Rasulullah s.a.w turut mengingatkan tentang sembilan per sepuluh sumber rezeki adalah datangnya dari perniagaan. Jika diamati peringatan ini, nescaya umat Islam memahami hikmah memilih kerjaya sebagai usahawan. Islam sendiri melihat bidang perniagaan tidak hanya sebagai aktiviti mengaut keuntungan tetapi juga membentuk ummah yang kukuh dan berkualiti.

Bagi memastikan kaum Bumiputera tidak hanya bergantung kepada kerja makan gaji, kerajaan telah menubuhkan badan-badan tertentu untuk memberi insentif atau subsidi kepada Bumiputera yang berminat untuk menjalankan perniagaan. Sebagai contoh, sebahagian kecil nelayan diberi bantuan enjin untuk memudahkan hasil tangkapan didapati dengan lebih banyak.

Dalam bidang akademik, kerajaan telah menubuhkan pusat pengajian tinggi dan pusat-pusat kemahiran seperti universiti, politeknik, IKBN (Institut Kemahiran Belia Negara), IKM (Institut Kemahiran MARA), ILP (Institut Latihan Perindustrian), IPM (Institut Perdagangan MARA), ADTEC (Pusat Kemahiran Teknologi Tinggi) dan sebagainya.

Pelaburan modal oleh kerajaan dalam bidang pendidikan selain untuk menyelesaikan masalah kemiskinan, ia juga bertujuan untuk melahirkan bakal usahawan Bumiputera melalui pendidikan. Ramai pelajar Bumiputera khususnya Melayu telah berjaya melanjutkan pelajaran ke universiti-universiti tempatan mahupun luar negeri dengan mengikuti kursus pengurusan perniagaan, sains, teknologi dan lain-lain kursus. Setelah menamatkan pengajian, ada antara pelajar memilih untuk menceburi bidang perniagaan seperti menjadi kontraktor kecil, berniaga, membuka klinik sendiri dan lain-lain.

Tajuk kajian ini adalah untuk mengenalpasti sejauh mana pilihan kerjaya sebagai usahawan di kalangan pelajar-pelajar Bumiputera dan kecenderungan serta minat mereka untuk menjurus ke dalam bidang keusahawanan

1.2 Latar Belakang Masalah

Kemiskinan sebenarnya sudah lama wujud, sejak berabad-abad lalu dalam minda dan masyarakat di alam Melayu. Keadaan ini memberikan alamat tentang betapa signifikannya fenomena kemiskinan di Malaysia, khasnya di kalangan kaum Melayu.

Apabila berlaku peristiwa 13 Mei 1969, kerajaan telah menggubal Dasar Ekonomi Baru (DEB) yang menjadikan pembasmian kemiskinan sebagai salah satu objektif utamanya. Di samping itu, kerajaan turut mewujudkan dasar penyusunan semula masyarakat yang bertujuan untuk menarik minat orang Melayu menceburkan diri dalam bidang keusahawanan. Selain itu, ianya juga bertujuan untuk mengangkat

martabat usahawan Melayu yang telah menjalankan perniagaan secara kecil-kecilan atau sederhana ke taraf usahawan yang lebih besar dan bertaraf korporat.

Peruntukan kerajaan yang paling besar adalah untuk pendidikan, khususnya untuk membantu anak-anak keluarga miskin dan sederhana Melayu di luar bandar mendapat pendidikan hingga ke peringkat universiti. Di samping memberikan biasiswa dan pinjaman, kerajaan juga telah mendirikan puluhan sekolah berasrama dan melancarkan beberapa program khas, seperti program matrikulasi sains asasi, sebagai program pintas, untuk mempercepatkan mereka ke universiti dalam dan luar negeri. Para graduan ini kembali bertugas dengan pihak kerajaan atau di sektor swasta dan ada yang berjaya menjadi peniaga bertaraf korporat atau setidak-tidaknya menjadi seorang usahawan yang berilmu hasil daripada pendidikan yang mereka perolehi.

Program membasmi kemiskinan yang dilancarkan oleh kerajaan bukan hanya bertujuan untuk mengurangkan kemiskinan bahkan juga sekaligus untuk menambah bilangan usahawan Melayu. Seperti kata pepatah, usaha ini tidak ubah seperti “sekali berkayuh dua tiga pulau terlangsung”, yakni dengan pelaksanaan satu projek besar, seperti projek pendidikan ini, banyak hasil nyata yang dapat diraih.

Walaupun pihak kerajaan telah bertungkus-lumus melaksanakan dasar-dasar untuk membantu masyarakat Melayu khususnya usahawan Bumiputera namun sehingga kini masih terlalu kurang orang-orang Melayu menceburi bidang perniagaan mahupun berminat untuk menjalankan perniagaan. Ini mungkin disebabkan terdapatnya faktor kurang motivasi di kalangan masyarakat Melayu yang berpunca daripada timbulnya banyak berita mengenai kegagalan usahawan Bumiputera khususnya Melayu dalam bidang perniagaan. Datuk Seri Dr. Mahathir dalam Perhimpunan Agong UMNO kali ke-55 telah mengakui tentang kelemahan orang Melayu dalam bidang ekonomi. Orang Melayu masih gagal untuk mencapai 30 peratus daripada kekayaan negara walaupun

telah berusaha selama 30 tahun (Usahawan Sukses, Julai-Ogos 2001). Oleh yang demikian, walaupun mempunyai minat untuk berkecimpung dalam dunia perniagaan tetapi mereka masih kurang keyakinan dan tidak bersedia menghadapi sebarang risiko perniagaan.

Selain daripada itu, peniaga Bumiputera juga telah dikenalpasti mempunyai masalah dari segi kekurangan ilmu pengetahuan, pengalaman dan modal dalam memulakan serta menguruskan perniagaan. Rozali Ishak (Usahawan Sukses, Januari-Februari 2001) seorang peserta kursus Program Usahawan Teknikal (PUTEK) berpendapat masalah modal dan tiada pengalaman menjadi halangan bagi Bumiputera untuk menjalankan perniagaan. Keadaan ini menyebabkan mereka mudah terperangkap dalam tipu helah perniagaan, mudah leka dan tiada sokongan dari segi kewangan sekiranya berlaku sesuatu terhadap perniagaan mereka ataupun untuk memperbesarkan dan memperkembangkan perniagaan.

1.3 Pernyataan Masalah

Seperti yang diketahui, usahawan memainkan peranan penting dalam pembangunan ekonomi sesebuah negara. Menurut Mohd Amir Sharifuddin Hashim (1992), peranan usahawan dalam pembangunan ekonomi mula menarik perhatian ahli-ahli ekonomi sejak ianya dikemukakan oleh Richard Cantellon dalam tahun 1805. Kini usahawan merupakan faktor yang paling kritikal dalam membangunkan ekonomi negara.

Selari dengan wujudnya Dasar Ekonomi Baru yang bertujuan untuk membasmi kemiskinan dan menyusun semula masyarakat, kerajaan sentiasa mengambil berat dan

berusaha untuk memberikan sokongan dan galakan kepada golongan Bumiputera untuk melibatkan diri dalam bidang keusahawanan (Dewan Budaya, September 2001).

Beberapa persoalan yang perlu difikirkan ialah mengenai program Dasar Ekonomi Baru yang telah tamat tempohnya pada tahun 1990 lalu. Apakah masyarakat dapat memenuhi hasrat dasar tersebut? Berjayahkah negara menghasilkan usahawan Bumiputera yang berdaya maju, berdaya saing dan mempunyai daya ketahanan yang tinggi dalam menghadapi keadaan ekonomi negara pada masa kini dan masa depan?

Menurut Abu Hassan (1991), ketiadaan ahli-ahli perniagaan yang betul-betul mahir dalam bidang pengurusan adalah faktor terpenting yang membawa kepada kegagalan Bumiputera merealisasikan sepenuhnya matlamat Dasar ekonomi Baru (DEB). Hakikat ini beberapa kali telah disuarakan oleh pemimpin-pemimpin negara, malangnya ia tidak kesampaian.

Perdana Menteri dalam ucapannya ketika merasmikan Eksponiaga (pameran barang-barang yang dibuat oleh syarikat-syarikat Bumiputera) di Pusat Dagangan Dunia Putra (PWTC), telah menasihatkan usahawan Bumiputera agar tidak terlalu mengharapkan kepada kerajaan untuk menolong dan mentadbirkan perniagaan mereka sekiranya mereka mahu terus berjaya dalam lapangan yang diceburi (Abu Hassan Adam, 1991).

Menurut Ketua Pegawai Eksekutif, Institut Pengurusan Bitara Ipoh, Nordin Abdul Malek (Usahawan Sukses, Januari-Februari 2001) berpendapat seseorang usahawan perlu mempunyai ciri-ciri seperti berikut :,

1. Daya kreativiti yang tinggi

Sifat kreatif membolehkan usahawan berupaya mengolah seni pemikiran untuk menarik minat orang lain serta mampu mewujudkan kelainan dengan orang lain dalam menghadapi persaingan masa kini.

Menurutnya lagi, sifat seni kreatif sememangnya telah wujud dalam masyarakat Melayu tetapi mereka tidak pandai menginterpretasikan sifat semula jadi ini dalam perniagaan.

2. Mahu bekerja sebagai usahawan

Usahawan tidak boleh jemu berusaha dan berputus asa untuk menentukan *survival* perniagaan. Oleh itu, jika ada budaya mudah selesa dan terlalu banyak dalih untuk malas berusaha, maka mereka sebenarnya tidak memahami budaya kerja sebenar seorang usahawan. Komitmen kerja mengingatkan kepada pepatah Inggeris *In business, theres no day and night*.

3. Keupayaan mewujudkan nilai kemanusiaan

Hubungan kemanusiaan sangat penting dalam perniagaan kerana manusia adalah pelanggan dan pekerja yang akan menentukan *survival* perniagaan. Dalam perniagaan, aspek kemanusiaan merangkumi komunikasi yang meyakinkan, hubungan baik antara satu sama lain dan mewujudkan hubungan baik secara berkekalan. Dalam aspek

pengurusan perniagaan, keupayaan memimpin pekerja secara adil, telus dan berkesan membolehkan syarikat bergerak mengikut haluan yang sewajarnya.

4. Nilai positif

Sebagai seorang yang berhadapan dengan risiko, usahawan mesti mempunyai nilai positif yang sangat kuat terhadap sesuatu perancangan dan tindakan. Walaupun analisis negatif perlu dibuat bagi mengimbangi risiko perniagaan, ini bukanlah bermaksud sehingga gagal mewujudkan nilai-nilai positif. Contoh sifat positif yang mudah ialah melihat sesuatu yang mungkin sukar bagi sesetengah pihak sebagai perkara yang tidak mustahil bagi usahawan. Kesannya, individu akan mencari jalan untuk menjayakan matlamat perniagaan berkenaan.

Pemikiran yang terlalu negatif sangat bahaya dalam perniagaan kerana boleh mewujudkan ketidakyakinan diri, kaki tangan dan organisasi perniagaan secara keseluruhannya.

5. Mempunyai keyakinan diri

Kata-kata ‘membujur lalu, melintang patah’ perlu sinonim dengan usahawan kerana keyakinan yang tinggi membolehkan usahawan terus mara ke hadapan tanpa halangan. Keyakinan akan membangkitkan rasa tidak putus asa yang merupakan sifat kental yang mesti ada dalam diri usahawan.

Berdasarkan kesemua faktor-faktor di atas, kejayaan hanya boleh dicapai dengan adanya ilmu pengetahuan yang cukup dan sifat yang meyakinkan yang boleh membawa kepada lahirnya seorang usahawan yang berjaya. Ilmu pengetahuan tersebut boleh didapati melalui pelajaran dan pengalaman semasa berada di peringkat pengajian lagi.

Seperti yang diketahui jumlah penyertaan Bumiputera dalam bidang keusahawanan masih rendah. Sehingga sekarang segala usaha oleh pihak kerajaan untuk memajukan golongan Bumiputera belum begitu berjaya.

Dalam usaha menambahkan lagi bilangan usahawan Bumiputera, kerajaan telah juga menggubal Dasar Kewangan Negara 1997 yang memberi tumpuan kepada mewujudkan satu persekitaran yang menyokong perkembangan bidang perniagaan. Selain itu, kerajaan turut menyediakan pelbagai kemudahan untuk melahirkan Masyarakat Perdagangan dan Perindustrian Bumiputera (Faridah Mariani dan Widad, 1998).

Dengan melihat kepada peri pentingnya usahawan dalam kemajuan negara maka pengkaji bermintat untuk mengkaji dengan lebih mendalam berkenaan dengan pemilihan kerjaya sebagai usahawan dan minat yang tertanam dalam jiwa remaja sejak dibangku persekolahan atau di institusi pengajian tinggi di kalangan pelajar-pelajar Bumiputera. Ini memandangkan betapa perlunya semua pihak untuk menyahut seruan kerajaan bagi menghasilkan usahawan-usahawan terutama usahawan Bumiputera yang berjaya.

Pengkaji akan mengkaji dari segi beberapa faktor sama ada faktor tersebut boleh mempengaruhi minat dan pilihan kerjaya pelajar sebagai seorang usahawan.

1.4 Batasan Kajian

Kajian dijalankan di kalangan pelajar-pelajar Bumiputera dari jurusan perakaunan di Politeknik Sultan Haji Ahmad Shah, Kuantan, Pahang Darul Makmur. Pelajar Bumiputera yang dipilih sebagai responden adalah terdiri daripada pelajar-pelajar tahun akhir peringkat diploma.

1.5 Tujuan Kajian

Kajian ini dilakukan adalah bertujuan untuk mengkaji serta meninjau permasalahan-permasalahan yang berkaitan dengan kecenderungan kerjaya sebagai usahawan di kalangan pelajar Bumiputera di Politeknik Sultan Haji Ahmad Shah Kuantan.

Melalui kajian ini adalah diharapkan dapat memberi gambaran kasar tentang scenario masa kini dari segi sejauh mana kecenderungan pelajar Bumiputera untuk menjadi usahawan setelah menamatkan pengajian kelak.

Di samping itu adalah difikirkan bahawa kajian ini perlu sebagai garis panduan kepada pihak-pihak yang berkenaan untuk mengenal pasti sejauh mana faktor-faktor yang dikaji dapat mempengaruhi pilihan kerjaya pelajar Bumiputera sebagai usahawan. Selain itu, kajian ini juga bertujuan untuk mengetahui permasalahan yang timbul yang menghalang minat pelajar Bumiputera untuk menjalankan perniagaan pada masa hadapan serta meninjau tentang faktor-faktor yang mendorong pelajar Bumiputera memilih kerjaya dalam bidang keusahawanan.

Melalui kajian ini juga diharapkan dapat memberi kesedaran kepada semua pihak tentang betapa seriusnya masalah yang dikaji dengan harapan ada pihak yang akan tampil untuk mengambil suatu tindakan drastik bagi mengatasi masalah kekurangan penglibatan kaum Bumiputera dalam dunia perniagaan dan sudah agak jauh ketinggalan daripada bangsa lain yang lebih maju.

1.6 Sebab-sebab Kajian

Bagi mencari cara bagaimana masalah usahawan Bumiputera boleh diatasi seperti ketidakyakinan, kekurangan pengalaman dan motivasi. Melalui cara ini dapat membantu mereka menjadi usahawan berjaya sekaligus membuktikan bahawa peniaga bumiputera tidak akan mudah gagal dan terus berjaya dalam bidang keusahawanan.

1.7 Persoalan Kajian

Projek Sarjana ini dijalankan untuk mendapatkan jawapan-jawapan daripada beberapa soalan :

- a). Adakah faktor ciri-ciri peribadi pelajar mempengaruhi minat pelajar Bumiputera untuk menceburi bidang keusahawanan?

- b). Adakah faktor keluarga mempengaruhi minat pelajar Bumiputera untuk menceburi bidang keusahawanan?

- c). Adakah faktor pengajian di politeknik mempengaruhi minat pelajar Bumiputera untuk menceburi bidang keusahawanan?
- d). Adakah faktor pengalaman kerja mempengaruhi minat pelajar Bumiputera untuk menceburi bidang keusahawanan?
- e). Adakah faktor persekitaran mempengaruhi minat pelajar Bumiputera untuk menceburi bidang keusahawanan?

1.8 Definisi Istilah

- a) Kecenderungan

Pengkaji mendefinisikan kecenderungan dalam konteks kajian ini yang bermaksud pemilihan kerjaya mengikut minat seseorang individu.

- b) Keusahawanan

Keusahawanan dari pandangan pengkaji adalah bermaksud kegiatan seseorang dalam bidang perusahaan, perdagangan, perniagaan dan juga perindustrian.

c) Bumiputera

Walaupun Bumiputera adalah termasuk kaum Melayu dan kaum-kaum peribumi yang lain di Malaysia namun pengkaji lebih memfokuskan kajian terhadap kaum Melayu yang merupakan kaum majoriti di Malaysia.

PTTA UTHM
PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

BAB II

SOROTAN PENULISAN

2.1 Pengenalan

Sektor perekonomian negara berpunca daripada kegiatan perdagangan, perniagaan dan perusahaan. Namun, orang Melayu masih lemah terutama dalam bidang ekonomi. Menurut Datuk Seri Dr. Mahathir bin Mohamad dalam Perhimpunan Agung UMNO kali ke-55 yang lepas menyatakan bahawa orang Melayu masih gagal mencapai 30% daripada kekayaan negara walaupun telah berusaha selama 30 tahun (Usahawan Sukses, Julai-Ogos 2001).

Pada hakikatnya, dunia perniagaan atau keusahawanan bukanlah suatu kerjaya yang boleh dibuat secara main-main walau bidang apa sekalipun. Ia merupakan suatu kerjaya yang perlu dipandang berat untuk berjaya. Jika kerjaya tersebut dilakukan secara serius, banyak hikmah yang dapat melonjakkan seseorang usahawan sehingga mampu membina karisma yang dikagumi.

2.2 Kajian-kajian Lepas

Nordin Abdul Malek, Ketua Eksekutif Institut Pengurusan Bitara Ipoh (Usahawan Sukses, Januari-Februari 2001) menganggap orang Melayu masih ditakutkan dengan kerjaya keusahawanan ini sejak dijajah. Ini berpunca daripada dasar pecah dan perintah pada zaman penjajahan British dahulu. Walaupun era penjajah sudah berakhir, sobia ini masih wujud hingga menyebabkan masyarakat Melayu takut berhadapan dengan risiko.

Jika ditinjau pada zaman kegemilangan Kesultanan Melaka, keupayaan umat Melayu dalam perniagaan telah terbukti dalam sejarah Dunia sehingga mampu menjadikan rantau ini sebagai destinasi perdagangan utama dunia.

Tanaman modal negara dalam bidang pendidikan menerusi DEB mengagumkan banyak negara, terutamanya negara-negara sedang membangun yang lain. Keupayaan kerajaan menghantar pelajar mendapat pendidikan di seberang laut menunjukkan betapa tingginya hasrat kerajaan untuk melahirkan golongan cerdik pandai yang mampu memimpin negara dalam pelbagai bidang.

Menurut Abu Hassan (1991), penekanan kepada lapangan pendidikan yang dilaungkan dalam era DEB seolah-olah memberi isyarat kepada golongan Bumiputera di bandar atau di luar bandar, bahawa ijazah atau diploma itu menjadi syarat penting untuk menempuh hidup sempurna dan sebagai tiket kepada mobiliti sosial. Hasrat ini disempurnakan pula oleh pihak kerajaan dengan memberikan pelbagai bantuan dan pertolongan bagi merealisasikan cita-cita tersebut.

Menurut Abu Hassan lagi, faktor terpenting yang menjadi punca kepada kegagalan Bumiputra mencapai cita-cita DEB adalah disebabkan oleh tiadanya ahli-ahli perniagaan yang betul-betul mahir dan pakar dalam bidang pengurusan.

Dr. Mahathir dalam Perhimpunan Agung UMNO kali ke-55 menegaskan untuk menjadi bangsa yang kuat dan teguh memerlukan kedudukan ekonomi yang mantap. Malangnya orang Melayu dan Bumiputra lainnya tidak mempunyai budaya perniagaan. Walaupun ada yang berjaya sehingga dapat memiliki perniagaan dan perusahaan yang agak besar tetapi majoriti daripada orang Melayu gagal mengekalkan dan memperbesarkan perniagaan. Segala bantuan dan peluang masih gagal menjayakan matlamat DEB sepenuhnya (Usahawan Sukses, Julai-Ogos 2001).

Menurut Dr. Mahathir lagi, kerajaan dalam usaha untuk membantu golongan Bumiputra ini telah memperkenalkan dan mengeluarkan lesen, permit, kontrak kerajaan, kedai, kawasan hutan dan kawasan perniagaan, modal serta pelbagai dana supaya golongan Bumiputra terus berminat untuk menceburi bidang keusahawanan ini. Di samping itu, latihan dan pelajaran pengurusan diberi kepada yang berminat untuk bermiaga. Kakitangan kerajaan turut dibenarkan bersara lebih awal dan kemudian diberi latihan serta peluang menyertai perniagaan dan perusahaan (Usahawan Sukses, Julai-Ogos 2001).

Tambah beliau lagi, para peniaga perlu mengubah sikap untuk berjaya dalam perniagaan. Sesungguhnya tiada jalan pintas untuk menikmati kejayaan. Semua peniaga harus bekerja dan terus berusaha menghadapi pelbagai rintangan dengan cekap. Namun yang menyedihkan, kebanyakan orang Melayu ingin menjadi cepat kaya dengan menjual segala kemudahan yang diperuntukkan kerajaan untuk golongan Bumiputra kepada pihak lain.

Dalam Perhimpunan Agung yang sama, Perwakilan dari Seri Gading, Haji Hamzah Ramli pula berpendapat, kekurangan ilmu menjadi punca kelemahan orang Melayu. Ini termasuk juga dalam bidang perniagaan yang menuntut seseorang peniaga itu memiliki ilmu perniagaan yang mencukupi. Tambahan lagi, situasi perniagaan sekarang dengan munculnya era baru seperti e-dagang yang mana sepatutnya para peniaga perlu mempelajari dan menambahkan ilmu mereka untuk mengembangkan perniagaan.

Perwakilan Chenderoh pula berpendapat mentaliti peniaga Melayu menjadi antara faktor kelemahan mereka. Ramai peniaga Melayu mempunyai sikap cepat berpuas hati terhadap kejayaan yang dimiliki. Menurutnya lagi, masalah modal tidak boleh dijadikan alasan kerana kerajaan telah menyediakan pelbagai bentuk bantuan seperti khidmat nasihat, bimbingan dan juga masalah kewangan menerusi agensi kerajaan seperti Kementerian Pembangunan Usahawan.

Presiden Persatuan Pelancongan Dan Pengembalaan Bumiputra Malaysia (BUMITRA), Dato' Haji Yaakub Haji Md Ali Shah berasa amat kecewa dengan penglibatan Bumiputera dalam sektor pelancongan meskipun sektor tersebut mempunyai masa depan yang agak cerah. Jelasnya lagi, daripada sejumlah 1540 agensi pelancongan yang berdaftar, hanya 667 daripadanya adalah milik penuh Bumiputera. Beliau menyatakan masalah yang kerap dihadapi pengusaha Bumiputera ialah sikap pengusaha pelancongan itu sendiri dan kemampuan mendapatkan modal pusingan. Justeru itu, pengusaha Bumiputera perlu mengubah sikap dan bersedia mencontohi pengusaha bukan Bumiputera untuk menjamin kejayaan mereka dalam industri pelancongan (Usahawan Sukses, Januari-Februari 2001).

Profesor Madya Dr. Haji Razmi Chik, Ketua Pusat Pembangunan Usahawan Malaysia (MEDEC) mengakui budaya niaga di kalangan Bumiputera masih baru.

Lantaran itu, MEDEC sedaya upaya membentuk seseorang bakal usahawan sejak di bangku kuliah lagi. Selain masalah modal, usahawan Bumiputera juga kekurangan ilmu mengenai perniagaan dan ini menyebabkan sebahagian daripada mereka tidak kekal lama.

Tambahnya, budaya keusahawanan berteraskan nilai murni perlu dipupuk dan diterapkan bermula di peringkat pelajar agar usahawan yang berdaya saing, berilmu dan berteknologi serta bertakwa dapat diwujudkan (Usahawan Sukses, September-Okttober 2001).

Datuk Seri Dr. Mahathir bin Mohamad dalam pertemuan dengan usahawan di Pusat Dagangan Dunia Putra (PWTC) berasa dukacita kerana sesetengah usahawan tidak merebut peluang yang disediakan sebaik mungkin sehingga menyebabkan perniagaan mereka menemui kegagalan. Usahawan Melayu juga didapati tidak berminat menjalankan perniagaan runcit walaupun ia boleh berkembang menjadi perniagaan besar seperti rangkaian pasar raya Makro, Carrefour dan sebagainya (Usahawan Sukses, Mac-April 2001).

Menurut Nordin Abdul Malek (Usahawan Sukses, Mac-April 2001) selaku Ketua Pegawai Eksekutif, Institut Pengurusan Bitara, Ipoh menyatakan nilai keusahawanan yang ditekankan ialah sikap, kreativiti, kesungguhan dan jati diri yang tinggi. Oleh itu, sikap dan kesungguhan yang positif akan membentuk nilai keusahawanan dalam diri setiap usahawan. Kegagalan usahawan memahami dan mengimbangi faktor modal dan nilai keusahawanan akan menyebabkan usahawan gagal memasuki pasaran perniagaan hari ini yang penuh dengan persaingan dan cabaran.

Menurut tulisan Ismail Noor dan Muhammad Azaham (2000), berdasarkan perincian yang dibentangkan oleh Menteri Pembangunan Usahawan di sebuah seminar anjuran PERDASAMA di Kuala Lumpur pada 27 Januari 2000, tahap pencapaian Bumiputera khususnya orang Melayu dalam bidang ekonomi masih lagi rendah. Beliau berpendapat orang Melayu masih lagi sedang mendaki gunung yang agak curam dan matlamat 30% kekayaan ekonomi masih menjadi sasaran utama.

Mengikut perangkaan terakhir yang dibekalkan oleh Kementerian Pembangunan Usahawan, peratusan orang Melayu dalam pelbagai sektor adalah seperti berikut : pengangkutan (29%), pembinaan (25.1%), borong dan runcit (18.3%), kewangan (16.8%), perakaunan (15.7%), senibina (12.8%), pertanian (12.2%) dan pembuatan (8.7%). Sektor yang agak memberangsangkan ialah pencapaian dalam bidang kejuruteraan (37%) dan perubatan (31.3%).

Di bawah Rancangan Malaysia Ke-8, adalah diharapkan pengusaha dan pedagang Melayu akan terus mempelopori jalan ke arah sektor yang lebih strategik, seperti kejuruteraan angkasa, satelit, genetik dan teknologi bio. Banyak lagi peluang juga akan muncul dalam bidang industri teknologi tinggi, pengangkutan udara, perkapalan, pendidikan, teknologi maklumat, teknologi media, industri pelancongan, perkhidmatan pelaburan, industri seramik dan fabrikasi wafer.

Untuk membantu golongan usahawan memperolehi pembiayaan lanjutan, Tabung Projek Usahawan Bumiputra (TPUB) yang bernilai RM300 juta telah ditubuhkan oleh Bank Negara. Matlamat peruntukan ini ialah untuk menentukan kelangsungan hayat perniagaan Bumiputera yang ada sekarang agar tidak terhakis kewibawaan mereka.

Dato' Abdullah Omar, Timbalan Pengerusi Kentucky Fried Chicken (KFC) berpendapat tidak semua orang boleh menjadi usahawan, apatah lagi usahawan berjaya. Apa yang penting Bumiputera khususnya orang Melayu yang ingin menjadi usahawan perlu ada kemahiran khusus yang akan membawa mereka ke mercu kejayaan. Menurutnya lagi, orang Melayu khususnya masih terlalu baru dalam dunia perniagaan. Walaupun kerajaan memberi bantuan untuk menguasai bidang ini, namun perjalanananya masih jauh untuk menampakkan hasil yang diharapkan (Usahawan Sukses, Mac-April 2001).

Menurut Dato' Abdullah lagi, sejak kebelakangan ini sahaja orang Melayu disedarkan betapa pentingnya menguasai ekonomi negara. Sejak DEB dilancarkan, bilangan orang Melayu yang benar-benar menguasai bidang perniagaan boleh dikira dengan jari terutamanya dalam sektor runcit yang menjadi nadi kepada usahawan Melayu (Usahawan Sukses, Mac-April 2001).

Abang Ahmad Zulkipli (Usahawan Sukses, Mei-Jun 2001) dalam tulisannya menyebut bahawa usahawan dalam era K-ekonomi harus memperlengkapkan diri dengan pelbagai ilmu pengetahuan dalam menghadapi ekonomi abad ke-21. Usahawan harus dapat mendefinisikan K-ekonomi dalam acuan masing-masing bagi melayari destinasi lebih objektif. Dalam usaha mengangkat martabat usahawan Bumiputera, individu yang bergelar kaunselor perniagaan perlu memainkan peranan yang lebih proaktif dan sanggup berkongsi pengalaman dengan usahawan yang menghadapi masalah ekonomi yang bercorak pengetahuan.

Kaunselor perniagaan merupakan satu profesi yang mulia sebagai khalifah yang memakmurkan sumber kurniaan Allah s.w.t. yang diusahakan balik oleh usahawan di bawah bimbingan mereka. Usahawan perlu diberi ruang sepenuhnya untuk berkembang mengikut potensi mereka sebagai usahawan.

Menurut Datuk Mohamad Izat Emir, Presiden Persatuan Pedagang dan Pengusaha Melayu Malaysia (PERDASAMA) masalah bilangan peniaga Bumiputera yang masih mengecewakan di gedung membeli-belah ternama di sekitar Lembah Kelang adalah disebabkan kekurangan pendedahan kepada masyarakat pedagang Melayu untuk menukar haluan daripada meniaga tradisi ke perniagaan semasa. Banyak yang tidak tahu tentang perniagaan yang berdaya maju. Mereka masih mengekalkan perniagaan tradisional. Selain itu, modal adalah masalah pokok yang dihadapi oleh peniaga Bumiputera kerana semua perniagaan memerlukan modal sama ada untuk memiliki ruang niaga, pengubahsuaian premis perniagaan atau pengisian barang-barang yang hendak dijual. Beliau seterusnya menjelaskan bahawa pihak yang berkenaan perlu membantu membangunkan kawasan perniagaan Bumiputera selaras dengan hasrat kerajaan untuk membangunkan negara (Usahawan Sukses, Mei-Jun 2001).

Presiden Dewan Perniagaan Melayu Malaysia (DPMM), Dato' Syed Amin Aljeffri turut berpendapat kekurangan peniaga Bumiputera yang bermiaga di gedung membeli-belah ternama adalah disebabkan oleh faktor modal menyebabkan kurangnya bilangan peniaga Bumiputera yang mampu menyewa atau membeli lot perniagaan di gedung membeli-belah di Kuala Lumpur (Usahawan Sukses, Mei-Jun 2001).

Menurut Abdul Hadi Abdul Aziz, Ketua Cawangan Pusat Khidmat Kontraktor (PKK) Negeri Selangor, bilangan usahawan Bumiputera kian bertambah dari masa ke semasa. Ini termasuklah golongan kontraktor yang berperanan dalam pembangunan sesebuah negara. Namun, kualiti mereka sebagai kontraktor terutama kontraktor kelas F masih kurang memuaskan terutama dari segi mutu kerja yang kurang memberangsangkan.

Tambah beliau, masih ramai kontraktor Bumiputera yang bersikap mencari keuntungan semata-mata sedangkan projek yang diperolehi diserahkan kepada pihak lain untuk diusahakan. Mutu kerja yang tidak berkualiti oleh kontraktor berpunca daripada sikap kontraktor yang kurang ilmu pengetahuan dan pengalaman dalam bidang ini. Selain itu, kewujudan kontraktor Ali Baba juga menjadi salah satu kelemahan kontraktor Bumiputera. Kebanyakan golongan Bumiputera hanya menjadi kontraktor am (general contractor) iaitu misalnya hanya tahu membina bangunan sedangkan untuk pemasangan jubin atau melakukan kerja yang spesifik diserahkan kepada orang lain.

Hilter Yew (Berita Harian, 12 Januari 2002) berpendapat ramai usahawan berharap untuk mengaut keuntungan yang besar dengan mudah tanpa menyertai perniagaan. Mereka menggunakan orang tengah dan mengamalkan kawalan perniagaan secara luaran. Jika asas perniagaan di bina pada landasan yang hanya mengharapkan orang lain membawa kekayaan untuk mereka tanpa ‘membajak sawah’ dengan usaha dan titik peluh sendiri, jiwa keusahawanan tidak akan terbentuk.

Beliau juga berpendapat seseorang yang tidak mempunyai kemahiran dan pengalaman dalam pengurusan perniagaan, akhirnya akan berhadapan dengan pelbagai masalah. Untuk tujuan ini, seseorang usahawan perlu memberi pendedahan diri yang cukup banyak dalam setiap aspek kerja. Cara terbaik membina kematangan fikiran ialah dengan menerima nasihat dan pandangan orang yang lebih berpengalaman.

Yang Dipertua Dewan Perniagaan Melayu Malaysia Negeri Selangor (DPMMNS), Datuk Raduan Md. Taib (Utusan Malaysia, 13 Februari 2002) telah menyatakan bahawa usahawan Melayu tidak patut diberikan peluang kedua sekiranya mereka mengalami kegagalan kerana mempunyai sikap malas dan memiliki mentaliti mahu ‘cepat kaya’ setelah mendapat bantuan kerajaan. Ini bertujuan untuk menyedarkan usahawan berkenaan tentang kesilapannya yang lalu. Menurut Datuk

Raduan, usahawan Melayu memerlukan suatu kesedaran untuk berjaya dan tidak bertindak menggagalkan diri sendiri. Mentaliti dan cara pemikiran mereka juga perlu direformasikan dengan mengutamakan perkembangan jangka panjang.

Bagi pelajar wanita yang berminat untuk menceburi kerjaya di bidang keusahawanan, satu pertubuhan baru iaitu ‘Dewanita’ telah diwujudkan bagi mendorong lebih ramai wanita untuk melibatkan diri dalam bidang perniagaan. Dewanita merupakan pusat rujukan dan gabungan usahawan wanita Melayu untuk meraih maklumat, bimbingan dan sokongan. Selain membimbing dan menyokong, Dewanita juga diharap dapat membuka peluang-peluang yang sedia ada tetapi kurang diceburi oleh kaum wanita misalnya membuka peluang kepada usahawan kecil untuk menceburi bidang perniagaan yang lebih strategik.

Dewanita telah ditubuhkan pada Julai 2001 yang dilancarkan secara rasmi oleh Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Datuk Seri Rafidah Aziz pada 28 januari 2002. Matlamat dan misi Dewanita ialah untuk melahirkan sekurang-kurangnya tiga jutawan wanita Melayu pada setiap tahun. Ini adalah bertujuan untuk meningkatkan taraf wanita dan seterusnya dapat menarik minat lebih ramai wanita Melayu di Malaysia khususnya dalam bidang keusahawanan (Utusan Malaysia, 7 Februari 2002).

2.3 Rumusan

Berdasarkan kajian-kajian lepas jelas dilihat bahawa golongan usahawan Bumiputera masih lagi berada di tahap yang rendah. Pengkaji ingin membawa perhatian pembaca kepada satu kenyataan Perdana Menteri di majlis perasmian Kongres

Profesional Muda Melayu di PWTC (Ismail Noor dan Muhammad Azaham, 2000) pada 27 Februari 2000 yang menyebut :

“Dalam Negara berbilang kaum ini, orang Melayu baru mula berjinak dengan bidang perniagaan dan perusahaan. Mereka terpaksa bersaing dengan kaum yang lebih pintar dalam bidang ini. Sebelum ada Dasar Ekonomi Baru (DEB) sukar bagi mereka mencapai kejayaan. Dengan DEB pun ramai daripada mereka masih gagal. Majoriti daripada mereka bergantung kepada kerajaan kerana masyarakat belum menerima kebolehan mereka. Hanya bidang profesional sahaja yang mendapat keyakinan orang ramai. Ini tidak mencukupi. Oleh itu dasar membantu Bumiputera masih diperlukan. Kita percaya bahawa dengan penerusan dasar ini orang Melayu akhirnya dapat menyaingi kaum lain tanpa bantuan kerajaan”.

Berdasarkan kepada kenyataan Perdana Menteri ini sebenarnya masyarakat Bumiputera khususnya orang Melayu harus bangkit semula dengan berbekalkan sikap ‘tidak ada gunung yang tinggi yang tak dapat didaki, tak ada lurah yang dalam yang tak dapat dituruni’ yang bermaksud tidak ada usaha yang tidak dapat dikerjakan, asalkan ada semangat kental. Dengan cara ini, suatu hari nanti sesuatu matlamat itu memang menjadi sesuatu yang pasti diperolehi kelak seperti kata pepatah ‘takkan lari gunung dikejar, hilang kabut tampaklah ia’.

Secara kesimpulannya, tiada jalan mudah untuk berjaya dalam segala bidang terutama perniagaan. Untuk mencapai kejayaan, seseorang peniaga itu perlu bekerja keras, bermotivasi serta mempunyai keyakinan yang tinggi. Setiap cabaran dan halangan harus dihadapi dengan bijaksana. Sikap rajin berusaha perlu ada dalam jiwa semua peniaga. Di samping itu mengenal pasti kelemahan diri sendiri dapat membantu mereka menikmati kejayaan.

RUJUKAN

Abang Ahmad Zulkipli (Mei-Jun 2001). Kaunselor Perniagaan Era K-Ekonomi Perlu Persediaan Strategik. "Usahawan Sukses" : 54-55.

Abu Hassan Adam (1991). "Menghalau Wawasan 2020." Kuala Lumpur : Arena Ilmu Sdn. Bhd.

Ahmad Esa (1997). "Ciri-Ciri Guru Sebagai Pemimpin Daripada Sudut Pandangan Pelajar : Satu Kajian Kes Di Sek. Men. Keb. Pasir Gudang (1), Johor Bahru, Johor." Tesis Sarjana Pengurusan dan Pentadbiran Pendidikan, UTM.

Ahmad Idriss Mohd. Noor (1988). "Dasar Ekonomi Baru." Selangor : IBS Buku Sdn Bhd.

Ahmad Kamil Mohamed (2000). "Melayu Gagal Berniaga Kerana Melayu Juga." Dicapai pada 28 Ogos 2002, dari http://www.angelfire.com/ut/uitm_segamat/ahmad.htm

Akademik Sahaja Tidak Cukup Tentukan Ahli Korporat Berjaya (13 Mei 2002). “Utusan Malaysia”.

Amran Ahmad (13 Februari 2002). Usah Beri Peluang Kedua Usahawan Melayu Malas. “Utusan Malaysia”.

Ariffin Yasin (18 Mei 2002). Mikrofilem Pilihan Utama. “Bacaria”. Edisi Sabtu.

Bambang Gunawan (t.t.). “Anak Tunggal Dalam Keluarga Dan Masyarakat.” Dicapai pada 28 Ogos 2002, dari
<http://www.bpkpenabur.or.id/kps-jkt/p4/ava/bambang/tunggal.htm>

Cina Tidak Pertikai Hak Melayu (17 Jun 2002). “Utusan Malaysia”.

Ekonomi Melayu Masih Lemah (Julai-Ogos 2001). “Usahawan Sukses”: 42-44.

Faridah Mariani Johari dan Widad Othman (1998). “Faktor Pengaruh Pilihan Kerjaya Pelajar Tingkatan Empat Di SMK Sultan Omar, Dungun, Terengganu.” dlm “Pendidikan Untuk Kecemerlangan Menjelang Alaf Baru.” : Seminar Kebangsaan Pendidikan.

Hilter Yew (12 Januari 2002). Mahu Berniaga Tetapi Belum Bersedia. “Berita Harian”.

Iskandar Astar (2 Julai 2002). Dua Cara Untuk Kejutkan Melayu. "Utusan Malaysia".

Ismail Noor dan Muhammad Azaham (2000)."Takkan Melayu Hilang Di Dunia."Subang Jaya : Pelanduk Publications (M) Sdn. Bhd.

Jangan Takut Jadi Usahawan Elektronik (22 Julai 2002). "Utusan Malaysia".

Kontraktor Bumiputera Masih Lemah (Mei-Jun 2001). "Usahawan Sukses" : 36.

Maznah Mohd. Arsal (14 Ogos 2002). Usahawan Melayu Perlu Amal '5 resepi'. "Utusan Malaysia".

Mengubah Minda Melayu (19 Jun 2002). "Utusan Malaysia".

Mohamad Najib Abdul Ghafar (1999)."Penyelidikan Pendidikan." Skudai : UTM.

Mohd Salleh Abu & Zaidatun Tasir (2001). "Pengenalan Kepada Analisis Data Berkomputer SPSS 10.0 For Windows." Kuala Lumpur : Venton Publishing.

Mohd. Amir Sharifuddin Hashim (1992)."Sumber Usahawan Bumiputera ; Peranan Universiti." dlm. Chamhuri Siwar et.al."Ekonomi Bumiputera Selepas 1990." Bangi : Universiti Kebangsaan Malaysia. 199-219.

Noor Azmah Ibrahim (7 Februari 2002). Usahawan Wanita : Penyambung Pertumbuhan Ekonomi Negara. "Utusan Malaysia".

Nordin Abdul Malek (Januari-Februari 2001). Usahawan Sebagai Kerjaya. "Usahawan Sukses".

Nordin Abdul Malek (Mac-April 2001). Faktor Kejayaan Modal Atau Keusahawanan. "Usahawan Sukses" : 56-57.

Peniaga Melayu Kurang Di Gedung Beli-Belah (Mei-Jun 2001). "Usahawan Sukses" : 16-18.

Persepsi Negatif Golongan Bumiputera (Mei-Jun 2001). "Usahawan Sukses" : 19-20.

PM Saran Usahawan IKS Muhasabah Diri (Mac-April 2001). "Usahawan Sukses" : 36.

Rahmah Saad (Mac-April 2001). Mencipta Kejayaan Perlukan Kegigihan. "Usahawan Sukses" : 2-3.

Ruhaiza Rusmin (30 Mei 2002). Semangat Waja Sulam Kejayaan. "Harian Metro".

Salaudin Ahmad (Januari-Februari 2001). Lepasan PUTEK Disaran Berniaga Selepas Kursus. "Usahawan Sukses" : 12-14.

Salaudin Ahmad (September-Okttober 2001).MEDEC Lahirkan Usahawan Berilmu.
“Usahawan Sukses” : 34-35.

Salina Ibrahim (19 Jun 2002). Melayu Cemerlang : Jangan Sekadar Retorik. “Utusan Malaysia”.

Shamsul Amri Baharuddin (September 2001). Kemiskinan Antara Idea Dengan Kenyataan. “Dewan Budaya” : 10-12.

Sidek Mohd. Noah (Okttober 2001).Kenalpasti Minat Kerjaya Remaja. “Dewan Kosmik” : 32-33.

Sulaiman Ngah Razali (1991).”Penggunaan Statistik Dalam Penyelidikan Pendidikan.” Kuala Lumpur : Dewan Bahasa Dan Pustaka.

Ubah Sikap Untuk Maju (Januari-Februari 2001). “Usahawan Sukses” : 31.

Wanita Perlu Berilmu Untuk Lahir Generasi Berwawasan (26 Ogos 2002). “Utusan Malaysia”.